

## ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

|                     |                                                   |
|---------------------|---------------------------------------------------|
| Заклад вищої освіти | <b>Полтавський державний аграрний університет</b> |
| Освітня програма    | <b>56547 Міжнародні економічні відносини</b>      |
| Рівень вищої освіти | <b>Магістр</b>                                    |
| Спеціальність       | <b>292 Міжнародні економічні відносини</b>        |

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

*Використані скорочення:*

**ID** - ідентифікатор

**ВСП** - відокремлений структурний підрозділ

**ЄДЕБО** - Єдина державна електронна база з питань освіти

**ЄКТС** - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

**ЗВО** - заклад вищої освіти

**ОП** - освітня програма

## Загальні відомості

### 1. Інформація про освітню програму

|                               |                                            |
|-------------------------------|--------------------------------------------|
| Назва ЗВО                     | Полтавський державний аграрний університет |
| Назва ВСП ЗВО                 | не застосовується                          |
| ID освітньої програми в ЄДЕБО | 56547                                      |
| Назва ОП                      | Міжнародні економічні відносини            |
| Галузь знань                  | 29 Міжнародні відносини                    |
| Спеціальність                 | 292 Міжнародні економічні відносини        |
| Спеціалізація (за наявності)  | відсутня                                   |
| Рівень вищої освіти           | Магістр                                    |
| Вид освітньої програми        | Освітньо-професійна                        |

### 2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

|                                    |                                                                                                      |
|------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Склад експертної групи             | Беззубченко Ольга Анатоліївна, Прохорова Наталія Валентинівна, Ткаленко Світлана Іванівна (керівник) |
| Залучений представник роботодавців | не застосовується                                                                                    |
| Дати візиту до ЗВО                 | 21.10.2024 р. – 23.10.2024 р.                                                                        |

### 3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

|                                  |                                                                                                                                                                 |
|----------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Відомості про самооцінювання ОП  | <a href="https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/13869/samoanalizmev.pdf">https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/13869/samoanalizmev.pdf</a> |
| Програма візиту експертної групи | <a href="https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/16515/programamev.pdf">https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/16515/programamev.pdf</a>     |

### 4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

☐ Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

#### I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

**відсутні**

## II. Резюме

## **Висновок щодо відповідності критеріям. Позитивні практики за освітньою програмою:**

ОП «МЕВ» в ПДАУ справляє приємне враження. В 2023-24 н.р. поступило на ОП 13, в 2024-25 н.р. – 7 здобувачів при ліцензійному обсязі в 25. Цілі ОП відповідають місії та стратегії ЗВО, визначені з урахуванням позицій та потреб стейкхолдерів, досвіду вітчизняних та іноземних ЗВО, тенденцій розвитку спеціальності та ринку праці, та з акцентом на аграрний сектор. Наявні ОК дозволяють у повному обсязі досягти поставленої мети та ПРН. ОП та НП є практ.-орієнтованими, передбачають практ. підготовку здобувачів, що включає виробничу та переддипломну практику, і передбачає набуття здобувачами аналіт. здібностей (ОК6) та соціальних навичок (ОК9). Загальна кін-ть компетентностей та ПРН відповідає Стандарту ВО України другого (магістерського) рівня спец. 292 «МЕВ»; крім того в ОП імплементована додаткова СК10 і відповідно РН15, що зумовлено розвитком потенціалу аграрного сектору Полтавщини і забезпечує ОК4, 6, 11, 12, 13, і сприяє набуттю здобувачами вищої освіти знань щодо участі України у МПП. Співпраця з усіма стейкхолдерами дозволяє своєчасно реагувати на зміни та вносити їх в ОП. 5-тирівнева система забезп. якості освіти в ПДАУ сприяє своєчасному виявленню та реагуванню на недоліки в ОП, освіт. діяльності. Здобувачі ОП «МЕВ» беруть активну участь у неформальній освіті, є обізнаними про процедуру визнання результатів такої форми освіти. Уся інформація та документи щодо Правил прийому, Процедур визнання результ. навчання здобутих під час акад. мобільності та у неформальній освіті, отримані студентами сертифікати у неформальній освіті оприлюднено на сайті ЗВО. Сильною стороною ОП є її студентоцентрованість, інтегрованість сучасних форм і методів навчання і викладання, що сприяє досягненню задекларованих ПРН в ОП. Навчання за ОП спрямоване на розвиток критичного і творчого мислення та відповідає методам, методикам і технологіям, якими має володіти здобувач для застосування на практиці. Позитивною практикою є забезпечення акад. свободи у виборі наук. керівників і напрямків наук. досліджень; поінформованість здобувачів щодо всіх аспектів освіт. процесу в межах ОП; співпраця НПП, роботодавців і здобувачів щодо змістовного наповнення та оновлення ОП У РП, силабусах міститься зрозуміла і чітка інформація щодо форм контр. заходів та критеріїв оцінювання, які є у доступі в особистому кабінеті здобувача та на сторінці ПДАУ. В якості інструменту протидії порушення акад. доброчесності використовується програмне забезпечення Unicheck, StrikePlagiarism, Turnitin. До викладання на ОП «МЕВ» залучені кваліфіковані НПП, які мають публікації у фахових виданнях, у наукометр. базах Scopus чи Web of Science, методичні розробки, монографії та підручники, і які систематично підвищують рівень своєї як педагог. майстерності, так і практичної. На належному рівні мат.-техн. ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо) ОП, які забезпечують досягнення визначених ОП цілей та ПРН, і дають можливість безплатного доступу до відповідної інфраструктури учасників освіт. процесу

## **Недоліки**

До недоліків, на думку ЕГ, слід віднести не чіткість взаємопов'язаної з точки зору кількісного співвідношення ЗК, СК та ПРН в структурно-логічній схемі ОП, і відповідно необхідності подальшого вдосконалення освітньо-професійної програми «Міжнародні економічні відносини» в контексті відповідності компетентностей результатам навчання. Оскільки в більшості ОК кількість компетентностей набагато більше РН: ОК 1 Геополітика та геоэкономика має ЗК3, СК1, СК3, СК7 і три РН3, РН8 та РН12; ОК2 Глобальна економіка має ЗК2, СК3, СК4, СК5, СК8, при цьому тільки РН8, РН 9 та РН10; ОК4 має 8 компетентностей і 7 РН; ОК 7 має 4 компетентності і 3 РН; ОК 8 та ОК 9 мають по 2 компетентності і 1 РН. Існує певна невідповідність тем кваліфікаційних робіт та баз проходження практики. Недостатньо здобувачі ОП залучені до академічної мобільності, зокрема за програмами ERASMUS. При аналізі кадрового забезпечення виявлено, що тільки Дейнека Т. А. – д.е.н. за спеціальністю 08.00.02 – Світове господарство і міжнародні економічні, професор кафедри міжнародної економіки, яка працює на 0,4 ставки і повністю відповідає ОП за спеціальністю. Шкурупій О.В. та Самойлик Ю.В. мають вчене звання професора за кафедрою міжнародної економіки. Анкетування здобувачів не в повній мірі розкриває питання щодо формування безпечного середовища для них, виявлення їх потреб, які можна реалізувати. Несвоєчасно навчально-методичне забезпечення з'являється на сторінці кафедри, зокрема РПНД ОК2 і ОК7. Недостатньо залучаються представники інших видів бізнесу (окрім агробізнесу), фахівці, державні та політичні діячі зі сфери МЕВ, дипломати до публічних виступів з актуальними тематиками.

## **Рекомендації**

ЕГ рекомендує активізувати діяльність, зокрема відділу маркетингу, для популяризації спеціальності “МЕВ”, проведення рекламних заходів з метою збільшення контингенту здобувачів. ЕГ рекомендує до початку 2025-2026 н.р. вдосконалити ОП «МЕВ» в контексті кількісної відповідності компетентностей результатам навчання по ОК, адже у Стандарті вищої освіти України із галузі знань 29 Міжнародні відносини, спеціальності 292 «Міжнародні економічні відносини» кожній компетентності відповідає конкретний РН; розширити вибіркові ОК у відповідності до профілю та сфери діяльності стейкхолдерів. Рекомендуємо узгоджувати специфіку місця проходження бази практики із тематикою кваліфікаційної магістерської роботи; залучати практиків до викладання окремих тем в межах відповідних ОК для поглиблення практикоорієнтованості освітнього процесу. Надалі проводити наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією ОП, розвивати та розширювати співпрацю з партнерами, стейкхолдерами. ЕГ рекомендує активізувати участь студентів у програмах академічної мобільності при підтримці НПП та відділу міжнародних зв'язків. Рекомендовано здійснити заходи щодо підвищення обізнаності здобувачів щодо допустимих меж текстових збігів та наслідків порушення принципів академічної доброчесності. ЕГ

рекомендує сприяти підвищенню якості та кваліфікації кадрового складу кафедри для реалізації ОП «МЕВ». Рекомендовано до березня 2025 року вдосконалити анкетування для здобувачів ВО в контексті компонентів виявлення задоволеності формуванням безпечного середовища та виявлення їх потреб. До початку навчального року рекомендовано виставляти на офіційному сайті кафедри навчально-методичне забезпечення, у тому числі РПНД, а старі зберігати в архіві. Надалі своєчасно розміщувати актуальну інформацію щодо змін, правил та обов'язків всіх учасників освітнього середовища. Рекомендовано запрошувати представників різних видів бізнесу, фахівців, державних та політичних діячів зі сфери МЕВ, дипломатів до публічних виступів з актуальними тематиками.

### III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

#### Критерій 1. Проєктування освітньої програми:

**1. Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти. За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання затверджуються закладом вищої освіти і мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня**

ОП дозволяє досягти результатів навчання, визначених Стандартом вищої освіти за спеціальністю 292 «Міжнародні економічні відносини» галузі знань 29 «Міжнародні відносини» для другого (магістерського) рівня вищої освіти, затвердженого і введеного в дію наказом Міністерства освіти і науки від 04.03.2020 р. № 380. Останні зміни в ОП були введені з 1 вересня 2024 року. ОП «МЕВ» ПДАУ містить 14 РН, визначених стандартом і 15-й РН визначений ПДАУ з акцентом на аграрний сектор. Водночас ЕГ з'ясувала, що не усі ЗК і СК мають РН: наприклад, в ОК1 чотирьом компетентностям ЗК1, СК1, 3, 7 відповідають три РН 3, 8, 12; в ОК2 п'ятьом компетентностям ЗК2, СК 3, 4, 5 і 8 відповідають три РН 8, 9 і 10. В РПНД підтверджена відповідність РН зазначених в ОП «МЕВ». У частині 3 «Форма атестації здобувачів ВО» визначено публічний захист КМР та вимоги до кваліфікаційної магістерської роботи. Інтегральна компетентність ОП та програмні результати навчання загалом відповідають дескрипторам Національної рамки кваліфікації.

**2. Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідних професійних стандартів (за наявності). Освітні програми, що передбачають присвоєння професійних кваліфікацій, мають забезпечувати виконання вимог відповідних професійних стандартів**

Професійний стандарт відсутній

**3. Освітня програма має чітко сформульовану мету, яка відповідає місії та стратегії закладу вищої освіти**

Метою ОП «МЕВ» є підготовка висококваліфікованих фахівців з міжнародних економічних відносин, які володіють теорією та методологією за профілем спеціальності, прикладними навичками аналізу світогосподарських зв'язків, а також критичним мисленням і здатні працювати в умовах економічного, політичного та соціокультурного ускладнення міждержавних відносин, забезпечуючи зростання міжнародного статусу України, сприяючи розвитку експортного потенціалу країни та зовнішньоекономічної діяльності в аграрній сфері Мета ОП відповідає місії, баченню та Стратегії розвитку ПДАУ на 2024-2030 рр. (<http://surl.li/dgoqvp>) як інноваційної освіти центральної України з гармонійним поєднанням агро ферм у підготовці висококваліфікованих фахівців, з урахуванням національно-патріотичних інтересів, індивідуальних освітніх особливостей та потреб усіх зацікавлених сторін, в умовах створення безпечного комфортного простору; Перспективному плану розвитку ПДАУ на період до 2025 року (<http://surl.li/vswotg>); Стратегії інтернаціоналізації до 2025 року (<http://surl.li/tiseqd>). Відповідність мети ОП місії ПДАУ підтверджується поширенням знань у сфері МЕВ через забезпечення якісної підготовки фахівців відповідно до міжнародних і вітчизняних стандартів ВО, потреб стейкхолдерів, вимог ринку праці, що було зазначено під час зустрічі з керівником та топ менеджментом. ЕГ встановила, що ОП забезпечує стратегічні напрямки розвитку ПДАУ. ОП забезпечує формування компетентностей, які визначені стандартом ВО, і передбачає формування професійних знань з МЕВ і навичок їх застосування у сучасній практиці міжнародної економічної діяльності та міждержавних відносин, які ускладнені воєнно-політичними чинниками. Цілі, принципи, заходи ОП відповідають

освітній діяльності ПДАУ згідно Статуту від 2021 р. (<http://surl.li/trwfxk>) п. 2.3-2.5, Положення про навчально-науковий інститут економіки, управління, права та інформаційних технологій, 2021 (<http://surl.li/efgahy>), Положення про кафедру економіки та МЕН, 2021 р. (<http://surl.li/pmfogk>). Властивістю ОП є збалансованість між універсалізацією та галузевою (аграрною) спеціалізацією профільних знань і навиків здобувачів вищої освіти. Отже, цілі ОП відповідають Стратегії ПДАУ та стратегічним напрямкам розвитку університету (А1-Е5). Особливістю ОП є підготовка фахівців, що забезпечує можливості працевлаштування при одночасному фокусуванні їх професійної спрямованості на зовнішньоекономічній діяльності України та можливостях її аграрного сектору.

#### **4. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням потреб заінтересованих сторін**

Під час зустрічей з групами заінтересованих сторін ПДАУ була підтверджена співпраця. Мета ОП та ПРН визначенні з урахуванням потреб стейкхолдерів. Здобувачі ВО на зустрічі підтвердили свою участь у робочій групі (Євгенія З., Ігор Д., II курс), участь в обговоренні ОП щодо внесення змін (здобувачі II курсу – Євгенія З., Ігор Д., Юлія П.). Євгенія та Ігор запропонували розширити перелік вибіркових дисциплін та додати НД пов'язану з грантовою діяльністю, Юлія в ОК9 запропонувала ввести тему, пов'язану з екологічною соціальною відповідальністю. Євгенія зазначила, що розширення вибіркових дисциплін відбувалось і в гуртку «Сучасний професіонал», де здобувачі обговорювали ОП. Обговорення відбувалось з гарантом та НПП кафедри. Під час зустрічі за стейкхолдерами Заяць В. – генеральний директор компанії ПФ «КМ» запропонував ввести логістичну складову в ОК10; та Карюк В. – директор ТОВ «НВП «Довіра» запропонував збільшити кредити ОК3. Залучені до зустрічі стейкхолдери підтвердили свою участь в обговоренні ОП в період 01.12.2023 р. по 30.12.23, ці зміни були внесені в ОП 2024 р., пройшли онлайн опитування, де роботодавці зазначили свої пропозиції (<https://cutt.ly/LeUoIOkf>). Стейкхолдери у фокус групі підтвердили підтримання особистісних контактів, і регулярність співпраці з гарантом ОП. Від академічної спільноти брала участь в онлайн-анкетуванні Ярмко Л., професор кафедри міжнародних економічних відносин ЛТЕУ, на зустрічі з стейкхолдерами представлена не була. Гарант підтвердила обговорення ОП в рамках конференцій та круглих столів. За наданими відповідями в системі НА участь академічної спільноти підтверджена витягами з протоколу засіданнями кафедри економіки і МЕН від 21.11.2022 р. на етапі проєкту ОП, та від 22.01.2024 на етапі внесення змін до ОП, які були враховані. Директор Агенції регіонального розвитку Полтавської області «Офіс євроінтеграції» Рекотова В, яка була на зустрічі зі стейкхолдерами підтвердила свою участь через ярмарки вакансій, залучення НПП до стажування, і майбутнє залучення НПП та здобувачів до агрокластеру. Кафедра узагальнила пропозиції і зауваження стейкхолдерів (<https://cutt.ly/teIbSHrt>) В Розділі «Освітні програми» стейкхолдери можуть залишити відгук на ОП (<https://www.pdau.edu.ua/content/osvitni-programy>).

#### **5. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку науки, спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм**

При формуванні РПНД ОП «МЕН» враховується галузевий напрям ПДАУ, як зазначив ректор університету Галич О. на зустрічі з керівником та менеджментом, що ПДАУ – галузевий аграрний заклад у системі ВО. Мета та ПРН ОП визначені з врахуванням тенденцій розвитку спеціальності (завдяки обговорення їх зі стейкхолдерами) і галузевого та регіонального контексту (акцент на аграрний сектор), ринку праці на Полтавщині, та іноземних ОП (завдяки співпраці з ЗВО США, ВБ) і вітчизняних ОП (ННІМВ КНУ ім. Т. Шевченка, КНЕУ ім. Вадима Гетьмана» та інші). Проректор з науково-педагогічної роботи Дорошенко А. акцентував увагу на галузевому контексті – аграрного сектору та необхідності підготовки спеціалістів з МЕН. Формулювання цілей та РН відповідає аграрній Полтавщині (ОК6 Міжнародне співробітництво в аграрній сфері, ОК13 Підготовка та захист КМР). ОП має практико-орієнтовану направленість. Зустріч ЕГ з НПП підтверджує врахування галузевого та регіонального аспекту як в обов'язкових, так і вибіркових ОК. Під час зустрічі роботодавці підтвердили врахування тенденцій ринку праці, зокрема директор ТОВ НВП «Довіра-2006» Карюк В. акцентував увагу на логістичних перевезеннях агропродукції в Україні в сучасних умовах війни. За наданими документами в системі НА (Наказ на виробничу та переддипломну практики) та на зустрічі зі стейкхолдерами ЕГ засвідчує допомогу роботодавців з проходження практики студентами. При формулюванні цілей та визначення РН ОП, згідно самоаналізу та під час зустрічі з НПП ЕГ з'ясувала, що був врахований досвід ННІМВ КНУ ім. Т. Шевченка, КНЕУ ім. В. Гетьмана, Львівського національного університету природокористування, Полтавської політехніки ім. Юрія Кондратюка та Полтавського університету економіки і торгівлі (з яким є тісна співпраця); залучена до онлайн анкетування щодо якості та актуальності підготовки фахівців представник ЛТЕУ професор Ярмко Л. На відкритій зустрічі були представники вітчизняних ЗВО, які актуалізували необхідність підготовки фахівців з МЕН у ПДАУ та підтвердили свою співпрацю через ГО «Всеукраїнська асоціація економістів-міжнародників», проведення конференцій, круглих столів. Професор кафедри економіки та МЕН ПДАУ Самойлик Ю. та доцент Дивнич О. підтвердили співпрацю з Університетом Сайлем (Масачусетс, США) та Університетом Лестера (ВБ), завдяки яким запозичені кращі практики в процесі викладання ОК.

## Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Мета ОП відповідає місії, баченню та Стратегії розвитку ПДАУ 2024-2030 рр. ОП «МЕВ» враховує потреби стейкхолдерів. Визначення цілей та ПРН відбувається з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних ОП.

## Недоліки

На думку ЕГ необхідно привести у відповідність усі компетентності до результатів навчання в освітніх компонентах, та привести ОП у відповідність до стандарту у частині матриць відповідностей визначених стандартом компетентностей навчання дескрипторам Національної рамки кваліфікацій; надалі вдосконалювати ОП у відповідності до профілю роботи, сфери діяльності стейкхолдерів, які беруть на практику здобувачів (зокрема, розширити вибіркових ОК)

## Рекомендації

ЕГ рекомендує вдосконалити ОП «МЕВ» в контексті відповідності компетентностей результатам навчання по ОК; розширення вибіркових ОК у відповідності до профілю та сфери діяльності стейкхолдерів.

## Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

## Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

**1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо обсягу освітніх програм для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)**

Проаналізувавши зміст ОП «Міжнародні економічні відносини» за спеціальністю 292 «Міжнародні економічні відносини» галузі знань 29 «Міжнародні відносини» за другим (магістерським) рівнем вищої освіти (протокол №6 від 27.02.2024) та навчальний план (протокол №11 від 26.05.2021 р. – денна та заочна форма навчання; протокол №6 від 27.02.2024 – денна та заочна форма навчання), робочі навчальні плани, експертна група встановила, що ОП відповідає вимогам законодавства України (стаття 5, пункт 5; стаття 62, пункт 1.15. Закону України «Про вищу освіту»). Обсяг освітніх компонентів (у кредитах ЄКТС), складає 90 кредитів. 66 кредитів складають дисципліни обов'язкового циклу, 24 кредити – дисципліни вільної траєкторії навчання (вільного вибору здобувача вищої освіти). Структурно-логічна схема ОП надає інформацію про зв'язки між наявними освітніми компонентами, що слугує підставою для ЕГ, зазначити, що вона є цілком логічною. Освітні компоненти, що складають освітню програму, дають змогу сформувати фахові компетентності. Освітньо-професійна програма «Міжнародні економічні відносини» для другого (магістерського) рівня вищої освіти, спеціальності 292 Міжнародні економічні відносини розроблена та вперше введена в навчальний процес у 2023 р. (протокол № 5 вченої ради ПДАУ від 27.12.2022 р.) на основі Стандарту вищої освіти (Наказ Міністерства освіти та науки від «04» березня 2020 року №380). У 2024 р. відбулися зміни до ОП, на основі пропозицій стейкхолдерів було внесено зміни в (ОК1, ОК3, ОК6 та ОК11).

**2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявленої мети та програмних результатів навчання. Зміст освітньої програми забезпечує формування загальнокультурних та громадянських компетентностей, досягнення програмних результатів навчання, що передбачають готовність здобувача самостійно здійснювати аналіз та визначати закономірності суспільних процесів**

Проведений ЕГ аналіз змісту ОП та навчального плану дозволяє стверджувати, що вони відповідають предметній області заявленої спеціальності, всі освітні компоненти логічно взаємоузгоджені. Зміст ОП, навчальний план відповідають заявленим циклам підготовки (професійна підготовка, практична підготовка, варіативна частина підготовки, атестація). ОП структурована, і містить 10 обов'язкових компонентів, 6 вибіркових, виробничу та переддипломні практики та кваліфікаційну магістерську роботу. Вивчення ОК розподілено на 3 семестри із виробничою практикою у першому семестрі та переддипломною – у 3 семестрі, що сприяє засвоєнню теоретичного навчання на практиці. Згідно з логіко-структурною схемою виконання кваліфікаційної роботи здійснюється протягом всього періоду навчання в магістратурі, а завершальна атестація в рамках її публічного захисту. Зустрічі зі

здобувачами вищої освіти, підтвердили доцільність такого розподілу. Аналіз матриці забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами освітньо-професійної програми виявив певну невідповідність ЗК, СК та ПРН (ПРН менше ніж СК та ЗК): ОК 1 Геополітика та геоекономіка має ЗК3, СК1, СК3, СК7 і три РН3, РН8 та РН12; ОК2 Глобальна економіка має ЗК2, СК3, СК4, СК5, СК8, при цьому тільки РН8, РН 9 та РН10; ОК4 має 8 компетентностей і 7 РН; ОК 7 має 4 компетентності і 3 РН; ОК 8 та ОК 9 мають по 2 компетентності і 1 ПРН. ЕГ рекомендує переглянути ОП відповідно до Стандарту, адже кожній компетентності відповідає конкретний ПРН. Під час зустрічі роботодавці та здобувачі зазначили, що зміст ОП було вдосконалено на підставі їх пропозицій, що дає можливість досягти результатів навчання необхідних для подальшого працевлаштування.

### **3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностей, якщо освітня програма є міждисциплінарною)**

Аналіз змісту ОП «Міжнародні економічні відносини» спеціальності 292 «Міжнародні економічні відносини» свідчить про загальну відповідність предметній області визначеної спеціальності та спрямований на засвоєння теоретичних знань та формування практичних умінь та навичок, необхідних фахівцям із зазначеної спеціальності. Об'єктом вивчення в ОП є функціонування та розвиток міжнародних економічних відносин, методології та методи їх досліджень, взаємодія суб'єктів світового економічного простору в процесі еволюції міжнародного співробітництва. До переліку ОК введено додатковий ОК Міжнародне співробітництво в аграрній сфері з відповідно додатковими СК та РН, що корелюється зі специфікою зовнішньоекономічної діяльності України та стратегією ЗВО. Аналіз змісту представлених програм навчальних дисциплін та силабусів, які включені до ОП, підтвердив, що вони відповідають предметній області зазначеної спеціальності. Робочі програми навчальних дисциплін та силабуси розміщено на навчальному порталі Moodle, що було продемонстровано ЕГ, під час резервної зустрічі доцентом кафедри ЕМЕВ Дивнич О.

### **4. Структура і зміст освітньої програми передбачають можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством**

У ЗВО діє «Положення про забезпечення права на вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в ПДАУ», де передбачено формування вибіркового дисциплін не менше 25% загальної кількості кредитів, (<https://cutt.ly/eeY5uScF>). Даним положенням врегульовано також умови здійснення вибору навчальних дисциплін та організацію вивчення обраних навчальних дисциплін. Здобувачам вищої освіти надається можливість обрати 6 вибіркового дисциплін (3 – факультетського рівня та 3 – за ОП). Магістри також мають право вибрати дисципліни із каталогу інших ОП/ структурних підрозділів/ рівнів вищої освіти. Каталоги вибіркового дисциплін із силабусами для ознайомлення розміщено на сайті ЗВО (<https://cutt.ly/BeY5kQxM>). Здійснення вибору відбувається через власний електронний кабінет АСУ ПДАУ. Крім того ЗВО надає можливість здобувачам вищої освіти брати участь у програмах академічної мобільності для опанування дисциплін вільного вибору, що регулюється «Положенням про порядок визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та інформальній освіті, здобувачами вищої освіти ПДАУ» (<https://cutt.ly/oeY5p83o>). Під час зустрічей здобувачі вищої освіти зазначили, що скористалися такою можливістю. Сертифікати отримані у неформальній освіті оприлюднено на сайті ЗВО (<https://www.pdau.edu.ua/content/neformalna-osvita-1>). Студенти також мають право на зарахування результатів неформального навчання (сертифікатних програм, семінарів, тренінгів тощо), що регулюється положенням про порядок визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та інформальній освіті, здобувачами вищої освіти ПДАУ» (<https://cutt.ly/oeY5p83o>). Зустріч зі здобувачами та результати опитувань підтвердили обізнаність їх із таким правом

### **5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності.**

Практична підготовка здобувачів вищої освіти ОП «Міжнародні економічні відносини» спеціальності 292 «Міжнародні економічні відносини» передбачає два види практики: виробничу та переддипломну, на які відведено 12 кредитів та регламентується Положенням про проведення практики студентів ПДАУ (<https://cutt.ly/ueUqkGhs>). Практики забезпечено наскрізною програмою практики та робочими програмами (<https://cutt.ly/keUqx6Zv>) Обсяг виробничої практики становить 6 кредитів (180 годин), практика відбувається на першому курсі у 1 семестрі. Обсяг переддипломної практики становить також 6 кредитів (180 годин), практика відбувається на другому курсі у 3 семестрі. ЕГ встановлено, що переддипломна практика зі спеціальності забезпечує усі програмні результати навчання (ПРН 1 – ПРН 15), виробнича практика забезпечує усі за виключенням (ПРН4, ПРН 10, ПРН 13), з огляду на те, що вона відбувається у першому семестрі, а ОК2, ОК4, ОК7, ОК10, які дозволяють досягти зазначених ПРН вивчаються у другому та третьому семестрах. Договори про співпрацю зі стейкхолдерами, що надають базу для проходження практики розміщено на сайті ЗВО. На основі аналізу наказів про затвердження тем кваліфікаційних робіт та про проведення переддипломної практики, ЕГ рекомендує приділяти більше уваги, щодо відповідності баз практики темам кваліфікаційних робіт. Зокрема, студентка Значко Є. проходила переддипломну практику в НГВУ «Полтавнафтогаз» , а тема КМР «Експорт аграрної продукції в умовах військового стану: виклики та складові стійкості»; студентка Овсій О.С. проходила практику в ПП «Ветерина» (опт торг. та виробництво машин і

устаткування для сільського та лісового господарства) з темою КМР “Стратегія національного економічного розвитку Німеччини”. Згідно з Наскрізною програмою практики (<https://cutt.ly/keUqx6Zv>) розділ 1.2. стор.9 завданнями є: розвивати навички самостійної НДР в процесі здійснення теоретичних, експериментальних та науково-практичних досліджень, а також застосувати їх при здійсненні наукового аналізу за темою кваліфікаційної роботи; та працювати з фактичним матеріалом (збирати, верифікувати, опрацьовувати, систематизувати та використовувати його при виконанні кваліфікаційної роботи). Зустрічі із роботодавцями свідчать про їх готовність приймати здобувачів на практику із можливістю в окремих випадках подальшого працевлаштування. Загалом зміст практик відповідає тенденціям розвитку ринку праці, зокрема очікуванням стейкхолдерів, які працюють в аграрному секторі.

## **6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок**

Навчання за ОП дає змогу здобувачами вищої освіти набутти соціальних навичок упродовж періоду навчання, що відповідають цілям та результатам навчання. До освітніх компонентів, які дозволяють набутти soft skills відносяться наступні: ОК 8 – навички спілкування іноземною мовою; ОК 2, 4, 5, 9 – навички вчитися та оволодівати сучасними знаннями; ОК 1, 4, 5 – навички оволодіння інформаційними технологіями; ОК 4, 6, 7 – здатність працювати в команді; ОК 4, 5 – здатність проведення досліджень. Набуттю соціальних навичок сприяє виконання кваліфікаційної магістерської роботи та проходження практик, що формує лідерські якості, вміння співпрацювати у команді, здатність логічно мислити виявляти креативність тощо. Здобувачі вищої освіти активно залучаються до роботи у проєктах (COIL – <https://cutt.ly/eeUeHJBR>), благодійних фондах, волонтерському центрі («Пульс» – <https://cutt.ly/UeUeXH99>), участі у наукових конференціях, тренінгах, круглих столах, що було засвідчено ЕГ, під час фокус групи зі здобувачами. Під час відкритої зустрічі керівник психологічної служби Плаксієнко Ірина Леонідівна зазначила, що її служба також сприяє набуттю та розвитку соціальних навичок через участь здобувачів у тренінгах та вебінарах (<https://cutt.ly/yeUeon4X>).

## **7. Обсяг окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає законодавству, фактичному навантаженню здобувачів, та програмним результатам навчання**

Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах ЄКТС) адекватно відображає реальне навантаження студентів і загалом відповідає досягненню поставлених цілей та програмних результатів навчання. Обсяг освітніх компонентів ОП узгоджується з фактичним навантаженням студентів відповідно до Положення про організацію освітнього процесу в ПДАУ (<https://cutt.ly/NeUiEVKu>). Навчання протягом семестру складаються з аудиторних занять, самостійної роботи, підготовки та складання контрольних заходів, розподілених на кредити, що відведені для всіх дисциплін. Обсяг самостійної роботи регламентується Положенням про організацію самостійної роботи здобувачів вищої освіти ПДАУ (<https://cutt.ly/weUiRl88>) та складає в межах окремих ОК від 1/3 до 2/3 від їх загального обсягу. Детальний план із темами та завданнями подано в робочих програмах дисципліни. Баланс між аудиторною та самостійною роботою забезпечує досягнення навчальних цілей і програмних результатів, у тому числі шляхом використання платформи дистанційного навчання MOODLE. Під час проведення відкритих зустрічей ЕГ встановлено, що здобувачі другого року навчання опановують дисципліни з жовтня місяця дистанційно, що також сприяє збалансованому навантаженню тих хто вже є працевлаштованим. Перевірка розкладу занять здобувачів вищої освіти спеціальності 292 «Міжнародні економічні відносини» за другим (магістерським) рівнем вищої освіти та спілкування під час відкритої зустрічі, а також результати опитування, дозволяють ЕГ зробити висновок про відповідність фактичного навантаження здобувачів для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

## **8. Структура освітньої програми, освітні компоненти забезпечують практикоорієнтованість освітньої програми або узгоджені із завданнями та особливостями дуальної форми здобуття освіти (у разі реалізації цієї форми на освітній програмі)**

Практикоорієнтованість за ОП забезпечується виконанням практичних занять в межах ОК4, ОК5, ОК6, ОК7 та ОК10 на яких передбачено виконання проєктної роботи, навчальних кейсів та використання інструментів аналізу, прогнозування та розробки стратегічних рішень у сфері міжнародної економічної діяльності. До обов'язкових компонентів ОП включено два види практики, які здобувачі проходять на підприємствах та організаціях, що займаються зовнішньоекономічною діяльністю. Важливою компонентою практичної підготовки здобувачів є зустрічі з практиками та фахівцями в галузі МЕН, які відбуваються у форматі відкритих лекцій та зустрічей (<https://cutt.ly/oeUoEMoA>). Для поглиблення практикоорієнтованості ОП ЕГ рекомендує залучати роботодавців для викладання окремих тем в межах обов'язкових дисциплін професійної підготовки, зокрема ОК 3, ОК 6, ОК 7, ОК 9, ОК 10, особливо з урахуванням того, що роботодавці під час зустрічей виявили зацікавленість щодо такої можливості. Також ЕГ рекомендує розширити блок вибіркових дисциплін, практикоорієнтованими ОК: Митно-тарифне регулювання зовнішньоекономічної діяльності, Міжнародна логістика. За ОП «Міжнародні економічні відносини» підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти не здійснюється, але така можливість регламентується Положенням про дуальну форму здобуття вищої освіти (<https://cutt.ly/TeUiobxQ>)

**9. Освітня програма забезпечує набуття здобувачами вищої освіти компетентностей, направлених на досягнення глобальних цілей сталого розвитку до 2030 року, проголошених резолюцією Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй від 25 вересня 2015 року № 70/1, визначених Указом Президента України від 30 вересня 2019 року № 722**

Переважає більшість ОК, які включено до змісту ОП (ОК 1, ОК 2, ОК 3, ОК 6, ОК 7, ОК 9, ОК 10), в межах окремих тем розглядають питання спрямовані на формування компетентностей, направлених на досягнення глобальних цілей сталого розвитку. Так, в межах ОК 2 здобувачі отримують знання щодо нерівномірності розвитку країн світу та способів її зменшення; ОК 6. торкається ЦСР під час опанування теми 9. «Принципи сталого розвитку та циркулярної економіки в агропродовольчій сфері»; ОК 7 розглядає екологічні та соціальні аспекти сталого розвитку; в межах ОК 9 здобувачі набувають знань щодо принципів корпоративної соціальної відповідальності; ОК 10 спрямована на отримання знань, щодо розробки конкурентних стратегій для компаній, на основих відповідального споживання та партнерства. Під час проведення зустрічей з ЕГ здобувачі вищої освіти підтвердили, що набувають компетентностей, які направлені на досягнення глобальних цілей сталого розвитку до 2030 року, у межах участі в міжнародному проєкті COIL, де у співпраці з Університетом Сайлем (Массачусетс, США) виконувалися завдання, пов'язані з аналізом звітів сталого розвитку відомих компаній. Крім того, здобувачі брали участь у впровадженні ЦСР у проєктах МБФ «Карітас України», ГО «Платформа сталого розвитку «Перспектива», а також «Агенція розвитку території».

## **Загальний аналіз щодо Критерію 2:**

### **Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм**

Наявність у структурі ОП - ОК6 - забезпечує набуття здобувачами вищої освіти знань щодо участі України у МПП, який істотно зумовлений розвитком потенціалу аграрного сектору, що обумовило відповідно додаткові СК10 та РН15. Наявність в ОП змін, які були запропоновані стейкхолдерами (роботодавцями та здобувачами) в результаті проведення анкетування зацікавлених сторін та впровадження комунікативних заходів. Активна участь здобувачів вищої освіти у неформальній освіті та поінформованість їх про процедуру визнання результатів такої форми освіти. Експертна група переконана, що ОП «Міжнародні економічні відносини» спеціальності 292 «Міжнародні економічні відносини» другого рівня вищої освіти має логічну структуру. Наявні освітні компоненти дозволяють у повному обсязі досягти поставленої мети та програмних результатів навчання. ЕГ дійшла висновку, що окремі зауваження, що стосуються удосконалення ОП не є суттєвими.

## **Недоліки**

Структурно-логічна схема ОП не є чітко взаємопов'язаною з точки зору кількісного співвідношення ЗК, СК та ПРН. Оскільки в більшості ОК кількість компетентностей набагато більше РН. Існує певна невідповідність тем кваліфікаційних робіт та баз проходження практики.

## **Рекомендації**

ЕГ рекомендує: привести у відповідність кількість компетентностей з кількістю досягнутих програмних результатів навчання. Адже у Стандарті вищої освіти України із галузі знань 29 Міжнародні відносини, спеціальності 292 «Міжнародні економічні відносини» кожній компетентності відповідає конкретний РН; узгоджувати специфіку місця проходження бази практики із тематикою кваліфікаційної (магістерської роботи); залучати практиків до викладання окремих тем в межах відповідних ОК для поглиблення практикоорієнтованості освітнього процесу.

## **Рівень відповідності Критерію 2.**

Рівень В

## **Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:**

**1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою укладені відповідно до Умов (Порядку) прийому на навчання для здобуття вищої освіти є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти**

Правила прийому для навчання за ОП визначаються розробленими та викладеними на вебсайті ПДАУ «Правила прийому до Полтавського державного аграрного університету в 2024 році» (<http://surl.li/ixzrbj>) Правила прийому не містять ознак дискримінації, для здобуття вищої освіти ступеня Магістр за ОП приймаються вступники на основі НРК 6 або НРК 7. На головній сторінці офіційного сайту ПДАУ знаходиться активне вікно «Вступнику», відкривши яке можна ознайомитися з інформацією про вступну кампанію 2024 р., про спеціальність, траєкторію вступу до магістратури, конкурсні предмети, необхідні документи.

## **2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують її особливості**

Врахування особливості ОП під час вступної кампанії відбувається внаслідок введення мотиваційного листа як обов'язкового елементу конкурсного відбору, який у разі потреби оцінюють члени фахових атестаційних комісій. У мотиваційному листі абітурієнти у вільній формі повідомляють про власні мотиви вступу на освітню програму «Міжнародні економічні відносини», описують свої очікування від навчання за ОП та відзначають попередні досягнення в навчанні та в інших сферах діяльності. Програми фахового вступного випробування та співбесіди з іноземної мови переглядаються та оновлюються щороку, а їх оновлені версії публікуються на сайті ПДАУ (<https://cutt.ly/heTPkuVv>).

## **3. Заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання програмних результатів навчання та кваліфікацій, здобутих на інших освітніх програмах (зокрема під час академічної мобільності). Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать національному законодавству та міжнародним актам, є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються. Процедура та прийняті рішення про визнання належним чином документуються відповідно до законодавства**

Для визначення порядку визнання програмних результатів навчання та кваліфікацій, здобутих на інших ОП та під час академічної мобільності у ЗВО існує низка положень, зокрема, Положення про організацію освітнього процесу в ПДАУ <https://cutt.ly/BeTPvoMG>; Положення про порядок визнання та перезарахування кредитів ЄКТС при вступі до ПДАУ <https://cutt.ly/aeTPnMLI>; Положення про академічну мобільність учасників освітнього процесу в ПДАУ <https://cutt.ly/meTPmRF6>, які доступні всім учасникам освітнього процесу на сайті ЗВО. Процес визнання та перезарахування кредитів ЄКТС для осіб, які вступають до Університету, відбувається через утворення та затвердження наказом ректора Університету, фахової атестаційної комісії за спеціальностями з-поміж НПП. Для перезарахування ОК, кредитів ЄКТС або РН здобувачі надають необхідні підтверджуючі документи, в свою чергу комісія у складі гаранта ОП, завідувача кафедри та НПП, що забезпечує реалізацію ОП, ухвалює рішення про перезарахування. На зустрічі з ЕГ були присутні здобувачі, які вивчали навчальні дисципліни «Дипломатична та консульська служба» (4 кредити, форма контролю – екзамен) та «Глобальний бренд менеджмент» (5 кредитів, форма контролю – залік), у ПУЕТ, здобувачі підтвердили, що їм було перезараховано РН відповідною профільною комісією за вибірковими ОК (<https://cutt.ly/UeTPD3kG>).

## **4. Заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти. Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать законодавству, є доступними для всіх учасників освітнього процесу**

Для визначення порядку визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти в ПДАУ розроблено Положення про порядок визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та інформальній освіті, здобувачами вищої освіти ПДАУ <https://cutt.ly/CeTPVyGN>, згідно з яким ЗВО може визнати та перезарахувати результати навчання, здобуті у неформальній/інформальній освіті, у кількості не більше 25 %. Інформація про існуючі можливості щодо неформальної/інформальної освіти наявна у відкритому доступі на сайті ЗВО. Під час зустрічей з ЕГ здобувачі зазначили, що були проінформовані про можливість здійснення неформальної освіти куратором, завідувачем кафедри, а також викладачами за ОК та скористалися такою можливістю. ЕГ перевірила робочі програми навчальних дисциплін та встановила, що в розділі «Політика НД», викладачі також висвітлюють можливості щодо опанування частини курсу шляхом неформальної освіти. На сайті кафедри викладено численні сертифікати, здобуті студентами у неформальній освіті на платформах Prometheus та Edera (<https://cutt.ly/neTPiEHY>).

## **Загальний аналіз щодо Критерію 3:**

### **Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм**

Уся інформація та документи, щодо Правил прийому, Процедур визнання результатів навчання здобутих під час академічної мобільності та у неформальній освіті, отримані студентами сертифікати у неформальній освіті оприлюднено на сайті ЗВО. Ресурси, необхідні для ознайомлення з правилами вступу на навчання та визначеними в

них особливостями й термінами процедури, відповідно до Правил прийому, є доступними для громадськості, зручними для використання та легкими для доступу. Процедури визнання результатів навчання здобутих на інших ОП, під час академічної мобільності та у неформальній освіті, відзначаються чіткістю та зрозумілістю для студентів.

## Недоліки

Недостатньо здобувачі ОП залучені до академічної мобільності, зокрема за програмами ERASMUS

## Рекомендації

Незважаючи на наявність студентів, що брали участь у неформальній освіті, ЕГ рекомендує активізувати участь студентів у програмах академічної мобільності при підтримці НПП та відділу міжнародних зв'язків.

## Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

## Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

**1. Освітній процес відповідає вимогам законодавства. Методи, засоби та технології навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі мети та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи**

Під час зустрічей з науково-педагогічним складом освітньої програми було підтверджено впровадження сучасних педагогічних методів. Серед них застосовуються різноманітні форми та методи навчання, зокрема: лекції з мультимедійними презентаціями, семінарські заняття з виступами, доповненнями та дискусіями, розгляд справжніх кейсів, мозковий штурм, а також підготовка презентацій і аналітичних доповідей, про що засвідчили здобувачі під час зустрічей. (<https://cutt.ly/teY5yJZD>) Для повноцінної заміни очних занять використовуються програмні засоби як Zoom, Moodle, Google Classroom, а також базові функції Ms Excel. Застосування сучасних телекомунікаційних засобів гарантує відповідність встановленим освітнім стандартам і методам навчання. У закладі вищої освіти створені всі необхідні умови для забезпечення студентоцентрованого підходу та реалізації здобувачами принципів академічної свободи, закріплені у спеціальних нормативно-правових актах ПДАУ (<https://www.pdau.edu.ua/content/specialni-normativno-pravovi-akty>).

**2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі робочої програми навчальної дисципліни, силабуса)**

В ході акредитаційної перевірки експертами встановлено, що студенти програми отримують вчасну, зрозумілу інформацію про цілі, зміст програми та очікувані результати навчання, а також перелік ОК, силабусів навчальних дисциплін (обов'язкові та вибіркові), які відображені на сайті Університету (<https://cutt.ly/1eUs4tTr>). У ході зустрічі зі здобувачами ОП експертною групою було підтверджено, що на першому занятті студенти отримують всю необхідну інформацію, а саме зміст, структуру навчальної дисципліни, критеріями оцінювання, формами поточного та підсумкового контролю, рекомендованими джерелами інформації. Також дану інформацію викладачі викладають на платформі Moodle до кожної ОК.

**3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та мети освітньої програми**

У процесі навчання здобувачі ОП «Міжнародні економічні Відносини» отримують практичні навички в цій сфері, проводять наукові дослідження та здійснюють науковий пошук в межах тематики НДР кафедри. Здобувачі беруть участь у роботі наукового гуртка у «Сучасний професіонал», де проводяться наукові дискусії за темами актуальних досліджень, у тому числі, із залученням фахівців-практиків, представників наукових та освітніх установ-партнерів, закордонних спікерів (<https://cutt.ly/1eUdpUpl>), презентують свої дослідження на студентських науково-практичних конференціях, які згодом опубліковують на сторінці ПДАУ (<https://www.pdau.edu.ua/content/naukovi-publikaciyi-ta-konferenciyi-zdobuvachiv-vyshchoyi-osvity>). Студенти також долучені до дослідження у рамках науково-дослідної теми

кафедри, «Розвиток агропродовольчої сфери в національному та геоекономічному просторі» (0122U201799) (<https://cutt.ly/teUgaGlo>). Кафедра економіки та міжнародних економічних відносин створює можливості для апробації наукових досліджень, зокрема є організатором наукової студентської конференції, а також науково-практичної конференції за підсумками проходження здобувачами вищої освіти виробничих практик, що сприяє набуття досвіду публікацій власних наукових результатів у збірниках праць, які видаються силами кафедри. Здобувачі засвідчили факт популяризації на ОП наукової діяльності та власну залученість до різних форм наукової активності. НППІ інтегрують власні наукові доробки у зміст тих ОК, які вони забезпечують, свідчення чого звучали у ході відповідної фокус-групи. Більше того, на ОП існує практика впровадження в ОП нових ОК за результатами захищених дисертацій, що з одного боку дозволяє забезпечити підготовку здобувачів із врахуванням актуальних тенденцій науки, а з іншого – забезпечує можливість вивчення унікальних навчальних курсів у безпосередніх дослідників даної проблематики.

#### **4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) систематично оновлюють зміст освітніх компонентів на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі**

Представники фокус-груп (гарант ОП, викладачі, здобувачі освіти, а також стейкхолдери) наголосили на регулярному та систематичному моніторингу освітнього процесу в межах ОП. Ця процедура передбачено: Положенням про орган. освіт. процесу в ПДАУ, Положенням про комплекс навч.-метод. забезпеч. НД в ПДАУ, Положенням про робочу програму НД в ПДАУ, Положенням про моніторинг якості освіт. діяльності та якості вищої освіти в ПДАУ( <https://cutt.ly/teUdjApu>), які регламентують систему моніторингу, перегляду та оцінювання змісту ОК. Заходи з оновлення змісту ОК є регулярними. Викладачі активно долучаються до наукового життя, публікуючи статті та участь у міжнародних проєктах, які відповідають тематиці викладання ними дисциплін. Під час розмови ЕГ з роботодавцями, останні запевнили, що беруть активну участь при перегляді ОП. Їхні пропозиції враховуються розробниками ОП, що дозволяє своєчасно реагувати на запити ринку праці при підготовці майбутніх фахівців.

#### **5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності за освітньою програмою та закладу вищої освіти**

Після вивчення документів та у підсумку спілкування з гарантом, НППІ, здобувачами та адміністративним персоналом ЕГ засвідчує факт інтернаціоналізації освітньо-наукової діяльності в закладі в цілому та на ОП зокрема. В університеті розроблена Стратегія інтернаціон. ПДАУ до 2025 р. (<https://cutt.ly/LeUdQxva> ). На базі ПДАУ діють «Центр європ. освіти та іноземних мов» і центр міжн. освіти (<https://cutt.ly/YeUdQC9v> ), де можна покращити знання з англ., німець. та польської мов. Студентам програми пропонуються лекції від видатних зарубіжних вчених та професіоналів, які підтверджено новинами та фотозвітами на сайті університету. У рамках співпраці з Університетом Ополе (Польща) та Альянсом FORTHEN студентка Грекова І. здобула досвід участі у поїздки за програмою короткостр. мобільн., що включала візит до Університету Валенсії (Іспанія) (<https://cutt.ly/4eUgwk4S> ). Практика академічної мобільності на ОП реалізується не лише для здобувачів, але й для НППІ. Викладач Самойлик Ю. взяла участь в XI International Staff Week Universidad Politécnica de Cartagena (6-10 травня 2024 р., Політехн. універс.Картахени (Іспанія)) (<https://cutt.ly/9eUgyNJR> ). Здобувачка І. Грекова перебуває в цьому університеті за програмою Академ. мобільн. Erasmus+ з 1 вересня 2024 р.

#### **Загальний аналіз щодо Критерію 4:**

##### **Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм**

Сильними сторонами ОП вважаємо її студентоцентрованість, інтегрованість сучасних форм і методів навчання і викладання, що сприяє досягненню задекларованих ПРН в ОП. Навчання за ОП спрямоване на розвиток критичного і творчого мислення та відповідає методам, методикам й технологіям, якими має володіти здобувач вищої освіти для застосування на практиці. Позитивною практикою є забезпечення академічної свободи у виборі наукових керівників і напрямків наукових досліджень; поінформованість здобувачів освіти (в онлайн та оффлайн форматах) щодо всіх аспектів освітнього процесу в межах ОП; співпраця викладачів, роботодавців і здобувачів щодо змістовного наповнення та оновлення ОП.

##### **Недоліки**

Недоліки відсутні

##### **Рекомендації**

Надалі проводити наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією ОП, розвивати та розширювати співпрацю з партнерами, стейкхолдерами.

#### **Рівень відповідності Критерію 4.**

Рівень В

#### **Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:**

**1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому та оприлюднюються заздалегідь**

Форми контрольних заходів (поточний, модульний, підсумковий та відстрочений контроль) та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти ПДАУ регулюється Положенням про організацію освітнього процесу (<https://cutt.ly/FeTHwgcC>) система оцінювання РН з.в.о. включає поточний, підсумковий, відстрочений контроль знань. Поточний контроль проводиться під час вивчення навчальних дисциплін для визначення рівня розуміння здобувачами матеріалу та їхніх навичок застосовувати знання на практиці. Підсумковий контроль здійснюється для оцінювання результатів навчання здобувачів на певному етапі освітнього процесу, включаючи семестровий контроль і атестацію. Семестровий контроль є видом підсумкового контролю, який визначає рівень засвоєння навчальних дисциплін або їхніх окремих завершених частин з урахуванням результатів поточного контролю. Формами семестрового контролю є залік, диференційований залік та екзамен, які визначаються освітньою програмою, навчальним планом і зазначаються в робочій програмі та силабусі кожної дисципліни. Систему оцінювання результатів навчання регламентує Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в ПДАУ (<https://cutt.ly/ReTHpLmg>). Відстрочений контроль (<https://cutt.ly/oeTHskUI>) застосовується для обов'язкових дисциплін з метою оцінки залишкового рівня знань здобувачів, а також подальшого аналізу якості викладання й результатів навчання. В ПДАУ наявна можливість дистанційної перевірки досягнень РН на основі платформи LMS Moodle, яка забезпечує онлайн навчання. Терміни контрольних заходів регламентуються графіком освітнього процесу та розкладом навчання на поточний семестр, що затверджуються керівництвом ПДАУ та розміщуються на офіційному сайті ЗВО до початку семестру. Крім цього на початку семестру науково-педагогічний працівник, який викладає навчальну дисципліну, здійснює ознайомлення здобувачів зі змістом, структурою та формою проведення поточного і підсумкового контролю, порядком накопичування балів, критеріями оцінювання, що було підтверджено здобувачами та НПП.

**2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності). Результати навчання підтверджуються результатами єдиного державного кваліфікаційного іспиту за спеціальностями, за якими він запроваджений**

Атестація здобувачів ОП «Міжнародних економічних відносин» спеціальності 292 «Міжнародні економічні відносини» другого (магістерського) рівня вищої освіти проводиться у формі захисту кваліфікаційної роботи, що відповідає Стандарту вищої освіти спеціальності 292 Міжнародні економічні відносини, затверджений Наказом Міністерства освіти і науки України № 357 від 04.03.2020 р. і введений в дію 01.09.2020 року, а також нормативним документом Програмою атестації (<https://cutt.ly/6eIEZ101>). У ЗВО встановлені чіткі вимоги щодо підготовки, оформлення, захисту й оцінювання кваліфікаційної роботи в Методичних рекомендаціях (<https://cutt.ly/weTHSNu5>). Кваліфікаційні роботи перевіряються на плагіат за допомогою спеціалізованих сервісів IC Unicheck (<https://cutt.ly/5eTZXnCG>), StrikePlagiarism (<https://cutt.ly/EeTXbFbJ>) та Turnitin (<https://cutt.ly/yeTXnbW1> з 1.07.2024) на наявність запозичень. Перевірка відбувається згідно Порядку перевірки академічних текстів на наявність текстових запозичень у ПДАУ (<https://cutt.ly/1eTXtORT>). У ПДАУ прийнята практика оприлюднювати кваліфікаційні роботи у репозитарії ЗВО, про що засвідчила директор бібліотеки Кузьміна Н. М. під час зустрічі з ЕГ. На сьогоднішній день КМР ОП у репозитарії відсутні у зв'язку з тим, що перший випуск захищатиме КМР у грудні поточного року.

**3. Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів (у тому числі щодо наукової складової освітньо-наукової програми, за якою здійснюється підготовка здобувачів ступеня доктора філософії), що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів (зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів), визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми**

Під час зустрічей з НПП і здобувачами вищої освіти було підтверджено наявність чітких і зрозумілих контрольних заходів, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, що забезпечують об'єктивність оцінювання НПП.

Процедура та правила проведення контрольних заходів регламентовані Положенням про організацію освітнього процесу в ПДАУ (<https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaoproosvitniyprocesnasayt.pdf>). Крім того, процедура проведення контрольних заходів по кожній з дисциплін прописана в робочій навчальній програмі, що розробляється викладачами кафедри, обговорюються та погоджуються на засіданні кафедри та затверджуються в установленому порядку. Систему оцінювання РН регламентує Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в ПДАУ (<https://cutt.ly/ReTHpLmg>). Під час зустрічі зі здобувачами та представниками студентського самоврядування ЕГ отримала задоволення, що вони не стикались з необ'єктивністю оцінювання та упередженим ставленням з боку викладачів. Процедури повторного складання семестрового контролю описані у 5 розділі Положення про оцінювання РН з.в.о. в ПДАУ (<https://cutt.ly/BeTZqtGl>), повторне складання екзаменів допускається не більше двох разів із кожної навч. дисципліни: один раз викладачу, другий – комісії, яка формується дир. інституту, за участю відповідної кафедри. Отримана оцінка у результаті повторного складання екзамену є остаточною. У ЗВО прийнята система оцінювання 80 балів за поточним контролем та 20 балів за іспитом.

#### **4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через її імплементацію у культуру якості закладу вищої освіти) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності**

Політику забезпечення академічної доброчесності в Університеті визначають такі нормативні документи: Кодекс академічної доброчесності ПДАУ (<https://cutt.ly/EeTZbYUK>); Кодекс про етику викладача та здобувача вищої освіти ПДАУ (<https://cutt.ly/LeTZnMun>); Положення про групу сприяння академічній доброчесності в ПДАУ (<https://cutt.ly/oeTZQ4gs>) Положення про комісію з академічної доброчесності у ПДАУ (<https://cutt.ly/HeTZefAe>); Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату в ПДАУ (<https://cutt.ly/zeTZTudp>); Порядок перевірки академічних текстів на наявність текстових запозичень у ПДАУ (<https://cutt.ly/ueTZYoS3>); Положення про комісію з етики та управління конфліктами у ПДАУ (<https://cutt.ly/HeTZUyqB>); Порядок скасування рішення про присудження ступеня вищої освіти та присвоєння відповідної кваліфікації у разі виявлення фактів порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності у ПДАУ (<https://cutt.ly/neTZOJDR>). Ознайомитися з вказаними документами можна на сайті ПДАУ – Академічна доброчесність (<https://cutt.ly/UeTZPa3W>) – Нормативно-правове забезпечення – Локальні нормативно-правові акти (<https://cutt.ly/1eTZAztq>). Узагальнюючі норми щодо академічної доброчесності містяться також у п.9 Положення про організацію освітнього процесу в ПДАУ (<https://cutt.ly/peTZSOlm>). З метою запобігання порушенням академічної доброчесності в ПДАУ здійснюється перевірка текстів здобувачів вищої освіти (курсівих, кваліфікаційних робіт, звітів з практики тощо) на наявність запозичень з використанням систем Unicheck (<https://cutt.ly/5eTZXnCG>), StrikePlagiarism (<https://cutt.ly/EeTXbFbJ>) та Turnitin (<https://cutt.ly/yeTXnbW1>, з 1.07.2024). Перевірка проводиться відповідно до Порядку перевірки академічних текстів на наявність текстових запозичень у ПДАУ (<https://cutt.ly/1eTXTORT>).

#### **Загальний аналіз щодо Критерію 5:**

##### **Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм**

Інформація щодо форм контрольних заходів та критеріїв оцінювання з кожної ОК/БК чітко прописана та міститься у робочих програмах, силабусах які є у доступі в особистому кабінеті здобувача та на сторінці ПДАУ. У якості інструменту протидії порушення академічної доброчесності використовується програмне забезпечення Unicheck, StrikePlagiarism, Turnitin.

##### **Недоліки**

Студенти загалом обізнані з процедурою дотримання академічної доброчесності, проте не змогли надати чітку відповідь щодо допустимої межі текстових збігів в кваліфікаційних роботах.

##### **Рекомендації**

Рекомендовано здійснити заходи щодо підвищення обізнаності здобувачів щодо допустимих меж текстових збігів та наслідків порушення принципів академічної доброчесності.

#### **Рівень відповідності Критерію 5.**

Рівень В

## **Критерій 6. Людські ресурси:**

### **1. Викладачі, залучені до реалізації освітньої програми, з огляду на їх кваліфікацію та/або професійний досвід спроможні забезпечити освітні компоненти, які вони реалізують у межах освітньої програми, з урахуванням вимог щодо викладачів, визначених законодавством**

Реалізація ОП відбувається на кафедрі економ. та МЕВ Навч.-наук інст-ту екон., управл., права та інформ. технологій ПДАУ. На кафедрі забезпечення обов'язкових ОК реалізують 7 штатних працівників із яких: 4 д.е.н., 2 к.е.н і один к. філолог. н. Очолює кафедру доктор економічних наук, професор, член-кореспондент Національної академії аграрних наук України, заслужений працівник освіти України Макаренко Петро Миколайович. Гарантом ОП «Міжнародні економічні відносини» є Шкурупій О.В. – д.е.н., спеціальність 08.00.01 – економічна теорія та історія економічної думки, професор за кафедрою міжнародної економіки, яка є заслуженим працівником освіти України та нагороджена численними почесними грамотами (таблиця 2 відомостей про самооцінювання). За освітньою та професійною кваліфікацією повністю відповідає Ліцензійним вимогам до провадження освітньої діяльності на другому (магістерському) рівні вищої освіти зі спеціальності 292 Міжнародні економічні відносини Дейнека Т. А. – д.е.н., спеціальність 08.00.02 – Світове господарство і міжнародні економічні, професор кафедри міжнародної економіки. Самойлик Ю. В. – д.е.н., спеціальність 08.00.03 – економіка та управління національним господарством, професор кафедри міжнародної економіки. Медвідь В.Ю. – д.е.н., спеціальність 08.00.05 – розвиток продуктивних сил і регіональна економіка, професор кафедри економіки. Загребельна І.Л. – к.е.н., спеціальність 08.00.04 – економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності), доцент кафедри економіки. Дивнич О.Д. – к.е.н., спеціальність 08.00.04 – економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності), доцент кафедри економіки підприємства. Тагільцева Я.М. – к.філ.н., спеціальність педагогіка і методика середньої освіти. Мова та література англійська, доцент. Всі викладачі мають наукові статті у міжнародних наукометричних базах Scopus та (або) Web of Science, наукові публікації у фахових наукових виданнях, регулярно підвищують кваліфікацію, зокрема педагогічну майстерність. Викладачі працюють над забезпеченням ОК, що викладають власними методичними розробками та навчальними посібниками (таблиця 2 відомостей про самооцінювання) За останні 5 років забезпечили видання монографії (Шкурупій О.В.) та/ або брали участь у підготовці колективних монографій (Шкурупій О.В., Дейнека Т.А., Тагільцева Я.М., Самойлик Ю.В., Дивнич О.Д.) Викладачі, що забезпечують викладання ОК за ОП, є керівниками НДР і грантових проєктів (Самойлик Ю.В., Медвідь В.Ю.) та/або відповідальними виконавцями (Самойлик Ю.В., Медвідь В.Ю., Шкурупій О.В., Дейнека Т.А., Дивнич О.Д., Загребельна І.Л.). Зустрічі зі здобувачами та результати їх опитування (<https://cutt.ly/veUo5IAu>) свідчать про задоволеність студентів кваліфікацією та професійністю НПП, залучених до реалізації освітньої програми. Вищезазначене свідчить, що кафедра економіки та міжнародних економічних відносин має значний потужний інтелектуальний науково-педагогічний потенціал.

### **2. Процедури конкурсного відбору викладачів є прозорими, недискримінаційними, дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми та послідовно застосовуються**

Процедури конкурсного добору викладачів у ПДАУ регламентовані Положенням про порядок обрання та прийняття на роботу НПП ПДАУ ( <https://cutt.ly/XeUpr4PA>). Зазначене Положення визначає порядок призначення та заміщення вакантних посад науково-педагогічних працівників: завідувачів кафедр, професорів, доцентів, старших викладачів, асистентів. Відповідно до п. 2.2. Положення, прийняття на роботу науково-педагогічних працівників здійснюється на основі конкурсного відбору. Конкурсний відбір проводиться на засадах: відкритості, гласності, законності, рівності прав претендентів, незалежності, об'єктивності та обґрунтованості рішень, неупередженого ставлення до кандидатів на зайняття вакантних посад науково-педагогічних працівників. Під час зустрічей з НПП та керівницею відділу кадрів ЕГ підтвердила задекларований порядок конкурсного відбору. При визначенні відповідності претендента вимогам до зайняття посади НПП, звертають увагу на наступне: наявність вищої освіти відповідної спеціальності; наявність наукового ступеня, наукової спеціальності за профілем; наявність вченого звання за профілем кафедри; загальну кількість наукових праць, зокрема наукових публікацій у наукових виданнях, включених до переліку наукових фахових видань України, наукових публікацій у періодичних виданнях, які включені до наукометричних баз, рекомендованих МОН, зокрема Scopus або Web of Science Core Collection; наявність підвищення кваліфікації та педагогічної майстерності, високий науковий і методичний рівень викладання навчальних дисциплін (за останні 5 років). Під час зустрічей ЕГ з НПП та адміністрацією університету з'ясовано, що з викладачами укладаються контракти переважно на 5 років.

### **3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців, їх організації, професіоналів-практиків та експертів галузі до реалізації освітнього процесу**

Участь професіоналів-практиків, експертів галузі та представників роботодавців на постійній основі та на умовах трудових відносин в освітньому процесі за освітньою програмою не зафіксована. Однак ЗВО регулярно запрошує їх для проведення окремих тематичних лекцій, тренінгів та майстер-класів. Серед таких заходів варто відзначити наступні: лекція Олександра Куліченка, представника компанії MOORGUT KARTZFEHN Turkey Breeder GmbH у Східній Європі та Центральній Азії на тему «Конкурентоспроможність індивідуальності та реклама продукції на

світовому ринку (01.10.24.) <http://surl.li/xrpsuo> ; воркшоп Віктора Скриля заступника директора Департаменту агропромислового розвитку ОВА на тему «Державний аграрний реєстр (ДАР) як вагомий інструмент державної і міжнародної фінансової та консультаційної підтримки українських аграріїв» (12.09.24.) <http://surl.li/dlwqff>; круглий стіл Полтавської торгово-промислової палати із залученням представників митної служби Полтавської області і Асоціації експортерів та імпортерів «ЗЕД», викладачів та здобувачів ОП (16.11.23.) <http://surl.li/wczmyv> ; лекція Віталія Яківця, директора ПАФ «Відродження» на тему: «Особливості сучасного агробізнесу в умовах війни: економіка, організація, зовнішньоекономічна діяльність» (15.10.23.) <http://surl.li/nxtgne> тощо. Деякі з роботодавців виявили зацікавленість проводити лекції в межах окремих ОП або запропонувати вибіркові ОК для формування вільної траєкторії навчання здобувачів. Роботодавці також залучені до процесу розробки (надання рецензій <https://cutt.ly/UEUoPPWS>) та вдосконалення ОП, через підписання договорів (меморандумів) про співпрацю. Пропозиції: директора ПФ «КМ» щодо вдосконалення змісту ОК10; директора НВП «Довіра-2006» щодо збільшення кількості кредитів на викладання ОК 3 з відповідним зменшенням кредитів ОК9; директора ПФ «Ветерина» щодо змісту виробничої практики – було враховано в ОП 2024 р.н. Під час зустрічей здобувачі висловили задоволення якістю практичної підготовки та співпрацею із роботодавцями.

#### **4. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями, заохочує розвиток викладацької майстерності**

Основним документом, що регулює процес професійного розвитку викладачів у ПДАУ є «Положення про підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників ПДАУ» <https://cutt.ly/l9UoveA>. НПП кафедри систематично вдосконалюють набуті компетентності у межах професійної діяльності, міжнародних навичок, дистанційної освіти, цифрових навичок для освіти, розвитку англomовних компетентностей, стажування на вітчизняних підприємствах із ЗЕД, проєктній та грантовій діяльності. Так НПП проходили наступні стажування та підвищували кваліфікацію: Шкурупій О.В., Дайнека Т.А., Дивнич О.Д. – ПФ«КМ» за темою: «Зовнішньоекономічна діяльність національних підприємств в умовах ускладнених економічних і політичних відносин»(2023 р.); Дивнич О.Д., – Центр передового досвіду Жан Моне за темою «EU Social and Cohesion Policy: Policy-Making and Implementation» (2024 р.); Шкурупій О.В., Дайнека Т.А., Медвідь В.Ю. – Міжнародна Зимова Школа Жана Моне «Європейські Студії соціальних інновацій в освіті»(2024 р.); Шкурупій О.В., Дайнека Т.А. – Програма Center Education Consulting LLC, Krakow, Poland. за темою «Програма науково-педагогічного підвищення кваліфікації (практичний курс) за напрямом організація дидактичного процесу, освітніх програм, інноваційних технологій і наукової роботи» (2020 р.). Самойлик Ю.В. проходила стажування: Erasmus, Universidad Politécnica de Cartagena, 2022, 2023, 2024; «YEP» (розробка Start-up проєктів), UnivEntre, 2022; Collaborative Online International Learning (COIL), Університет Сайлем, Массачусетс, США, 2021, 2022, 2023, 2024. Також викладачі ОП «Міжнародні економічні відносини» є керівниками та виконавцями наукових тем, організаторами та учасниками різного рівня конференцій, мають потужну публікаційну активність, зокрема у наукометричних базах Scopus та (або) Web of Science. Стимулювання розвитку викладацької майстерності в ПДАУ відбувається на основі рейтингових показників, які розраховуються відповідно до «Положення про рейтингове оцінювання роботи науково-педагогічних працівників ПДАУ» (<http://surl.li/krxjex>). Згідно з цим Положенням, рейтингове оцінювання діяльності науково-педагогічного персоналу є підґрунтям для стимулювання їхньої діяльності шляхом преміювання, встановлення надбавок, представлення до присвоєння наукових звань, а також заохочення у вигляді відзнак тощо. Також в ЗВО діє «Положення про преміювання, надання матеріальної допомоги працівникам ПДАУ» <http://surl.li/mxrkyu>. Під час зустрічей ЕГ із НПП та керівництвом ПДАУ з'ясовано, що за високі здобутки у науково-педагогічній діяльності (топ 3 позиції у рейтингу НПП) керівництво ПДАУ нагороджує НПП почесними грамотами, подяками, матеріальними винагородами (преміями).

#### **Загальний аналіз щодо Критерію 6:**

##### **Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм**

До викладання на ОП «Міжнародні економічні відносини» залучені кваліфіковані науково-педагогічні працівники, які мають публікації у фахових виданнях, зокрема у наукометричних базах Scopus чи Web of Science, методичні розробки, монографії та підручники (про що свідчать відомості самооцінювання та їх профілі на сторінці кафедри). Всі викладачі систематично підвищують рівень своєї як педагогічної майстерності, так і практичної. У ПДАУ здійснюється стимулювання викладацької майстерності відповідно до «Положення про рейтингове оцінювання роботи науково-педагогічних працівників ПДАУ» та Колективного договору с.16 п.3.12-3.13 (<http://surl.li/lhzaxg>), які функціонують прозоро і зрозуміло для науково-педагогічних працівників, що було підтверджено під час зустрічей НПП ОП «Міжнародні економічні відносини» з ЕГ.

##### **Недоліки**

При аналізі кадрового забезпечення виявлено, що тільки Дейнека Т. А. – д.е.н., спеціальність 08.00.02 – Світове господарство і міжнародні економічні, професор кафедри міжнародної економіки, яка працює на 0,4 ставки відповідає ОП за спеціальністю. Шкурупій О.В. та Самойлик Ю.В. мають вчене звання професора за кафедрою міжнародної економіки.

## Рекомендації

ЕГ рекомендує сприяти підвищенню якості та кваліфікації кадрового складу кафедри для реалізації ОП «МЕВ»

## Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

## Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

**1. Навчально-методичне забезпечення освітньої програми, фінансові та матеріально-технічні ресурси (програмне забезпечення, обладнання, бібліотека, інша інфраструктура тощо) забезпечують досягнення визначених освітньою програмою мети освітньої програми та програмних результатів навчання**

Огляд матеріально-технічної бази, який здійснювався онлайн за допомогою технічних засобів відеозв'язку підтвердив, що навчально-методичне забезпечення ОП сприяє досягненню цілей, завдань та ПРН. Під час експертизи для ЕГ було продемонстровано навчальний корпус №4, де навчаються здобувачі ОП та знаходиться навчальна частина, кабінети НПП, аудиторії, лінгафонний кабінет з ліцензійним ПЗ, новий комп'ютерний клас (закупівля відбулася у 2024 р.), для здобувачів – простір Ініціатив, фудкорт в навчальному корпусі, аудиторія, де збирається студентське самоврядування зі столами трансформерами, де проводився брифінг з академічної доброчесності, а також зал засідань вченої ради, ректорату. Продемонстрували ЕГ пункт незламності у корпусі №5, сертифікований, який розгортається за умов надзвичайних ситуацій за 24 год. і зареєстрований на сайті президента. ЕГ засвідчує наявність бомбосховищ з WiFi, де проводяться заняття. На даний час здобувачі ОП «МЕВ» навчаються онлайн. Продемонстровано бібліотеку (<https://cutt.ly/GeYra1bf>), читальний зал; Кузьміна Н., директор бібліотеки засвідчила, що останні закупівлі сучасних посібників відбулися влітку 2024 р. і вже знаходяться на полицях бібліотеки. Медичний пункт знаходиться у корпусі №5, який працює з 8-00 до 17-00, медсестра знаходиться на телефонному зв'язку цілодобово. На даній ОП здобувачів, які проживають у гуртожитку не має; водночас був продемонстрований гуртожиток №4в, де можуть бути виділені кімнати здобувачам за необхідності. Усі ОК забезпечені силабусами, РПНД (крім ОК2 ГЕ та ОК7 МСЕР, які не розміщені на сайті кафедри, (<http://surl.li/glwqsi>), і були нам надані в системі НА). Гарант, НПП під час зустрічі пояснили, що РПНД не розміщені тому, що ОК викладаються у поточному семестрі. 75% здобувачів оцінюють якість навчально-методичного забезпечення за освітніми компонентами на високому рівні, 17 % - на достатньому рівні (<https://cutt.ly/XeUoUx5b>). Як засвідчили під час зустрічей здобувачі, НПП, що матеріально-технічне забезпечення, обладнання, яке використовується для реалізації ОП є достатнім.

**2. Заклад вищої освіти забезпечує доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми, відповідно до законодавства**

Під час зустрічей з фокус групами ЕГ встановила, що усі учасники освітнього процесу мають безкоштовний доступ до інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та наукової діяльності. На території та у будівлях ПДАУ є безкоштовний WiFi. Під час огляду матеріально-технічної бази ЕГ запевнили у вільному і безкоштовному доступі до комп'ютерів, бібліотечних ресурсів, скануванні за необхідності, копіювання – за кошти. Перелік платних послуг у ПДАУ є чітко визначеним і переглядається щорічно (<https://cutt.ly/feYesY2F>). Здобувачам ОП видаються безкоштовно підручники під час навчання, і більшість користується онлайн-послугами та інформаційними ресурсами бібліотеки На резервній зустрічі Дивнич О. продемонструвала заповнення Moodle усіх ОК, зазначила, що НПП і здобувачі мають корпоративну пошту, на яку приходять нагадування щодо занять та інших видів робіт, в ПДАУ добре налагоджена система доступу до інформаційних ресурсів. В соціальних мережах та на сайтах університету розміщується уся необхідна інформація для учасників освітнього процесу. Доступ до відкритої інформації, зокрема під час вступу на ОП, розміщується на стендах біля аудиторій, що було продемонстровано ЕГ під час онлайн огляду матеріально-технічної бази.

**3. Освітнє середовище надає можливість задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою, та є безпечним для їх життя, фізичного та ментального здоров'я**

Як з'ясувала ЕГ під час зустрічі зі здобувачами, освітнє середовище задовольняє їх потребам та інтересам на ОП «МЕВ». Під час онлайн-огляду матеріально-технічної бази, корпусів, столового приміщення, бомбосховища

/укриття та інших закладів ЕГ встановлено, що вони знаходяться у належному технічному та санітарно-гігієнічному стані. 91% опитаних почуваються в безпеці, перебуваючи в ПДАУ, 9% - здебільшого так, за результатами анкетування здобувачів щодо оцінювання освітнього середовища в ПДАУ (<https://cutt.ly/zeUdqV19>). Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за ОП. В ПДАУ розвинутий інститут кураторства, який опікується здобувачами та задоволенням їхніх потреб та інтересів, що було з'ясовано під час зустрічі зі здобувачами. Під час зустрічі 8 керівник психологічної служби Кірієнко І. та омбудсмен Помаз О. засвідчили, що здобувачі даної ОП за допомогою не зверталися. В ПДАУ надається психологічна допомога за звертанням здобувачів, проводяться тренінги «Арт терапії». Здобувачі навчаються онлайн, середовище є безпечним для життя, і фізичного та ментального здоров'я. В ПДАУ створено «Стратегію розвитку інклюзивного освітнього середовища в ПДАУ до 20230 року» (<http://surl.li/gmzihu>), «Порядок супроводу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення під час надання освітніх послуг у ПДАУ» (<https://cutt.ly/4eYeRxGB>). На даній ОП здобувачів з особливими потребами не має.

#### **4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку, підтримку фізичного та ментального здоров'я здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою**

Освітня підтримка здійснюються НПП, керівниками наукових робіт, гарантом, куратором під час реалізації освітнього процесу, що було засвідчено ЕГ під час зустрічей з НПП, здобувачами, топ менеджментом. Організаційну підтримку здійснює навчальний відділ, кафедра економіки і МЕВ, директорат ННІ ЕУПІТ, ректорат та інші структурні підрозділи ПДАУ. Здобувачі підтвердили підтримку структурними підрозділами під час навчання. На сайті ПДАУ <https://www.pdau.edu.ua/> та на сторінці у Facebook <https://www.facebook.com/PDAU1920>, Instagram <https://www.instagram.com/pdau1920/?hl=uk>, та інших мережах розміщується необхідна інформація здобувачам, що засвідчили студенти та НПП. За результатами зустрічей з усіма групами встановлено, що ПДАУ здійснює належну організаційну підтримку здобувачів ВО. Інформаційна підтримка здійснюється за допомогою платформи LMS Moodle <https://moodle.pdaa.edu.ua/>, електронної бібліотеки <https://lib.pdaa.edu.ua/> та електронного репозитарію <https://dspace.pdau.edu.ua/home>. Консультативна підтримка здобувачів надається гарантом на НПП кафедри економіки та МЕВ, про що зазначали НПП і засвідчили здобувачі. Соціальна підтримка здійснюється гарантом, керівником психологічної служби, омбудсменом за зверненням здобувачів. Для соціальної підтримки психологічної служби здобувачі ОП не зверталися. Біля навчального відділу є скринька довіри, де здобувачі можуть залишати анонімні повідомлення. ЕГ пересвідчилася в ефективній комунікації зі здобувачами ОП, їх опікуванням з боку гаранта. За ОП ПДАУ здійснює підтримку фізичного та ментального здоров'я здобувачів.

#### **5. Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою**

Під час проведення зустрічей в процесі акредитації ЕГ з'ясувала, що на даній ОП не навчаються особи з особливими потребами. Гарант ОП засвідчив, що в ПДАУ створено «Стратегію розвитку інклюзивного освіт. середовища в ПДАУ до 20230 року» (<http://surl.li/gmzihu>), «Порядок супроводу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення під час надання освітніх послуг у ПДАУ» (<https://cutt.ly/4eYeRxGB>). Якщо буде потреба та необхідність, то в іншому навчальному корпусі, який обладнаний пандусами (ЕГ пересвідчилася під час огляду матеріально-технічної бази) є можливість надання освітніх послуг особам з особливими потребами. На вході в навчальний корпус була показана кнопка виклику чергової. В інших корпусах є складні пандуси для осіб з обмеженими можливостями.

#### **6. Наявні унормовані антикорупційні політики, процедури реагування на випадки цькування, дискримінації, сексуального домагання, інших конфліктних ситуацій, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми**

В ПДАУ є фахівець уповноважений з питань запобігання та виявлення корупції Тур М., яка була представлена на зустрічі з адміністративним персоналом, діє Антикорупційна програма від 2024 р. (<http://surl.li/tjpihn>). Ситуації з корупцією на ОП не було, що засвідчили уповноважений і здобувачі. Здобувачі підтвердили, що на ОП ситуацій з сексуальними домаганнями, дискримінацією також не було. Під час зустрічей зі здобувачами, студентським самоврядуванням ЕГ пересвідчилася, що конфліктних ситуацій на даній ОП також не було. Здобувачі роз'яснили ЕГ як вони можуть вирішувати конфліктні ситуації. Врегулювання конфліктних ситуацій визначені Положенням про організацію освітнього процесу в ПДАУ (<https://cutt.ly/UeTScqwnx>). Здобувачі підтвердили, що омбудсмен (<https://cutt.ly/MeTCtQA4>) може сприяти вирішенню конфліктних ситуацій. Здобувачі обізнані про телефон довіри та скриньку довіри (<https://cutt.ly/AeTCiW9H>). Анонімне звернення на скриньку довіри можна залишити біля директорату ННІ ЕУПІТ, що було показано в огляді матеріально-технічної бази. Політика врегулювання конфліктних ситуацій є зрозумілою для всіх учасників освітнього процесу. В ПДАУ є Положення про порядок вирішення конфліктних ситуацій (<https://cutt.ly/8eTCwPAO>) та Положення про протидію булінгу (цькуванню) у ПДАУ (<https://cutt.ly/oeTCrnRn>).

## **Загальний аналіз щодо Критерію 7:**

### **Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм**

Належні матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо) ОП, які забезпечують досягнення визначених ОП цілей та ПРН, безплатний доступ до відповідної інфраструктури учасників освітнього процесу.

### **Недоліки**

Анкетування здобувачів недостатньо розкриває питання щодо формування безпечного середовища для них, виявлення їх потреб, які можна реалізувати. Несвоєчасно навчально-методичне забезпечення з'являється на сторінці кафедри, зокрема РПНД ОК2 і ОК7.

### **Рекомендації**

Рекомендовано вдосконалити анкетування для здобувачів ВО в контексті компонентів виявлення задоволеності формуванням безпечного середовища та виявлення їх потреб; навчально-методичне забезпечення, у тому числі РПНД виставляти на офіційному сайті кафедри до початку навчального року, а старі зберігати в архіві.

## **Рівень відповідності Критерію 7.**

Рівень В

## **Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:**

### **1. Заклад вищої освіти послідовно здійснює визначені ним процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми**

Процедура розробл., затвердження, моніторингу та періодич. перегляду ОП в ПДАУ регулюється Методичними рекомендаціями з розроблення освітньої (освіт.-профес., освіт.-наук.) програми I-III рівнів вищої освіти в ПДАУ, 2023 (<https://cutt.ly/FeYOym7g>) (Розділ 4. Порядок розроблення, затвердження і закриття освітньої програми). Розробленню нової ОП передують визначення доцільності та потреби її відкриття. ОП розробляється на основі стандарту ВО спец-ті та з урахуванням вимог профес. стандартів. Розділ 5 передбачає порядок реалізації, моніторингу та періодичного перегляду ОП. Порядок реалізації ОП регламент. Положенням про організ. освітн. процесу у ПДАУ (<https://cutt.ly/feYOeDqf>). З метою моніторингу ОП щорічно здійснюється опитування усіх стейкхолдерів. У положенні про систему внутріш. забезпеч. якості вищої освіти в ПДАУ (<https://cutt.ly/UeYOegAG>) Розділ 12 передбачає моніторинг у системі внутріш. забезпеч. якості, згідно якому моніторинг і періодич. перегляд ОП відбувається за виникнення змін на ринку праці та освіт. потреб здобувачів. Моніторинг ОП може бути організований і проведений гарантом ОП та відділом моніторингу і забезпечення якості освіти. Результати моніторингу обговорюються на засіданнях кафедри та робочої групи. Під час зустрічі з адмін. персоналом керівник відділу моніторингу та забезпечення якості освіти Лавріненко І. пояснила алгоритм процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП. В розробці ОП «МЕВ» брали участь здобувачі Євгенія З. та Ігор Д., що було підтверджено під час зустрічі. В оновлені ОП 2024 р. здобувачі та інші зовн. стейкхолдери, які були представлені на зустрічі з ЕГ засвідчили свою участь в обговор. ОП та прийнятті відповідних змін до ОП (узагальнення пропозицій під час останнього громадського періоду з 01.12.2023 р. по 30.12.23 (<https://cutt.ly/teIbSHrt>), крім того, стейкхолдери проходили анкетування щодо якості та актуальності підготовки фахівців за ОП (<https://cutt.ly/LeUoIOKf>). Оновл. ОП зафіксовані у протоколах каф. (відповідь на запит у системі НА п.5.1. та 5.2., де зазначені пропозиції усіх виступаючих), далі зміни погоджуються радою з якості вищої освіти спец. МЕВ, затверджуються ВР ННІ ЕУПТ і ВР ПДАУ, вводиться в дію наказом ректора. За результ. останнього перегляду в ОП, як засвідчили НПП, здобувачі та стейкхолдери були внесені зміни в ОК 10 «Управл. міжнар. конкурен-тєю» та ОК9 «Соц. відпов-ть суб'єктів МЕВ» (відповідь на запит в системі НА п.3), змінені кредити між НД (НП), додані вибірк. дисципліни. Перегляд ОП відбувається не рідше 1 разу на рік. На ОП 2024 надійшли рецензії-відгуки, в системі НА, від Карюк В. І. директора ТОВ «НВП «Довіра» (м. Полтава), Заяць В. М. директор «ПФ «КМ» (м. Полтава), які підтвердили участь в обговор. та внесення змін, а також відгук проф. каф. МЕВ ЛТЕУ Яремко Л. (м. Львів), що міститься на сайті ПДАУ. Крім того, надійшли рекомендац. листи від Чепурка І. дир-ра ПФ «Ветерина» та Борисенка В. президента Полтавської ТПП (<http://surl.li/jivnyy>).

## **2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через відповідні органи самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Пропозиції здобувачів вищої освіти беруться до уваги під час перегляду освітньої програми**

Під час фокус-зустрічі зі студентським самоврядуванням та здобувачами ОП ЕГ пересвідчилась в залученні їх до перегляду ОП та забезпечення якості освіти. Безпосередньо представлене самоврядування участі в перегляді ОП «МЕВ» не брало, а делегували повноваження здобувачам ОП «МЕВ, водночас вони є залученими до моніторингу за якістю освіти. Здобувачі підтвердили участь в обговоренні ОП разом з робочими групами, на засіданнях кафедри, у співбесідах з гарантом, через систему опитування, яке є постійним і систематичним, результати якого обговорюються робочою групою і враховуються НПП. Студентське самоврядування залучається до обговорення та вирішення питань удосконалення освітнього процесу, можуть вносити пропозиції щодо організації освітнього процесу, а також заходів щодо забезпечення якості ВО. Денис К., голова студентського сенату підтвердив, що представники студентського самоврядування є членами ради з якості вищої освіти ПДАУ, спеціальності, вчених рад різних рівнів, комісій з моніторингу тощо. Студентське самоврядування та здобувачі підтвердили, що гарант і ПДАУ реагує на їх пропозиції. Форми анкет опитування розроблені ПДАУ є у відкритому доступі (<http://surl.li/luvczm>). Нагадування про необхідність пройти опитування відбувається централізовано через корпоративну пошту, про що засвідчила доц. Дивнич О.Д на резервній зустрічі. Також куратор групи постійно нагадує про необхідність проходження анкетувань (<http://surl.li/mktymd>). Результати опитувань обговорюються на засіданнях кафедри, оприлюднюються на сайті ПДАУ і вносяться зміни на наступний рік. Звернень від здобувачів ВО ОП «МЕВ» до самоврядування не було.

## **3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери**

Усі роботодавці на зустрічі підтвердили постійний зв'язок з гарантом, кафедрою і участю своєю в обговоренні та внесення змін в ОП. Заяць В., директор ПФ «КМ» під час останнього обговорення запропонував ввести вибірково дисципліну «Спільні політики ЄС» в контексті поглиблення співпраці України та ЄС. Обговорення ОП підтвердила директор Агенції регіонального розвитку Полтавської області «Офіс євроінтеграції» Рекотова В. (ОП <https://cutt.ly/ueIvY6Oo>). Рекотова В. та Дяченко І., директор з управління персоналом ТОВ «УКРОЛІЯ» засвідчили постійну участь у ярмарках вакансій та залучення НПП і здобувачів до проєктної діяльності та підвищення кваліфікації. Узагальнення пропозицій та зауважень залучених стейкхолдерів ПДАУ на ОП МЕВ другого (магістерського) рівня, яка знаходилася на громадському обговоренні у період з 01.12.2023 р. по 30.12.23 наведено на сторінці ПДАУ (<https://cutt.ly/KeIbnpPF>). Усі стейкхолдери на зустрічі з ЕГ підтвердили, що їх підприємства є базами практики для здобувачів (Накази на виробничу та переддипломну практику в системі НА документи на запит, 1.1. та 1.2). Карюк В., директор ТОВ НВП Довіра-2006 щорічно організовує екскурсії на підприємство для здобувачів, і підвищення кваліфікації для НПП. Більшість роботодавців спеціалізується на агросекторі, їх пропозиції враховані в ОП.

## **4. Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми (крім випадку проходження акредитації вперше)**

Акредитація ОП «МЕВ» первинна, тому випускників ще не було. В ПДАУ є практика збору інформації про працевлаштування випускників. Кафедра, гарант, куратор запевнили про збирання, аналіз та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників ОП в майбутньому. В ПДАУ існує відділ сприяння та працевлаштування студентів та випускників (<https://cutt.ly/Q9OicMK>). В ПДАУ розроблена анкета випускників (<https://cutt.ly/c9OimRC>), яка є інструментом зворотного зв'язку для оновлення та вдосконалення ОП. Це дасть можливість, на думку куратора, отримати актуальну інформацію про вимоги ринку праці та внести необхідні зміни до освітніх програм.

## **5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на результати моніторингу освітньої програми та/або освітньої діяльності з реалізації освітньої програми, зокрема здійснений через опитування заінтересованих сторін**

Під час зустрічі з адміністративним персоналом керівник відділу моніторингу та забезпечення якості освіти Лавріненко І. запевнила, що ПДАУ має 5-ти рівневу ефективну систему забезпечення якості вищої освіти, яка передбачає постійний моніторинг та аналіз освітніх програм. Щорічно відбувається моніторинг ОП та опитування зацікавлених сторін. В ПДАУ існує План моніторингових заходів системи внутрішнього забезпечення якості освіти (<http://surl.li/ddtfjq>). Під час акредитаційної експертизи ЕГ підтвердила результати реагування системи забезпечення якості ОП завдяки обговоренню з заінтересованими сторонами. Під час обговорення проєкту ОП були враховані пропозиції щодо вдосконалення ОП та змістовного наповнення ОК (<https://cutt.ly/KeIbnpPF>). Зауваження

та пропозиції були обговорення на засіданнях кафедри (витяги з протоколу засідань кафедри) та враховані в ОП 2024. Студентське самоврядування та здобувачі підтвердили реалізацію заходів в ПДАУ з академічної доброчесності, що забезпечує якість ОП «МЕВ». ЕГ підтверджує факти своєчасного реагування на виявлені недоліки в ОП.

## **6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та рекомендації, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми**

Акредитація ОП другого (магістерського) рівня «Міжнародні економічні відносини» є первинною. В 2023-2024 н.р. відбулася первинна акредитація ОП першого (бакалаврського) рівня «Міжнародні економічні відносини». Однак, урахування досвіду інших акредитацій є базою для подальшого удосконалення ОП. Так, були враховані сучасні тенденції на глобальному аграрному ринку, посилена робота щодо дотримання принципів академічної доброчесності здобувачами вищої освіти шляхом систематичного проведення просвітницьких заходів.

## **7. В академічній спільноті закладу вищої освіти формується культура якості освіти, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою**

В ПДАУ сформована культура якості освіти, яка сприяє постійному розвитку ОП та освітньої діяльності. Здобувачі, НПП, роботодавці залучені до процесу удосконалення ОП, а також до підвищення якості освітньої діяльності. Процедури внутрішнього забезпечення якості ОП «МЕВ» передбачають здійснення щорічного моніторингу та періодичного перегляду ОП із залученням всіх стейкхолдерів через обговорення та опитування. За якість освітньої діяльності відповідає керівник відділу моніторингу та забезпечення якості освіти Лавріненко І., яка розповіла про сформовану культуру якості в ПДАУ. В ЗВО створена рада з якості вищої освіти. Моніторинг здійснюється відповідно до Положення про моніторинг якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в ПДАУ, затверджується щорічно План моніторингових заходів системи внутрішнього забезпечення якості освіти ПДАУ (<http://surl.li/cebdpf>). ЕГ під час фокус-груп пересвідчилася, що усі сторони освітнього процесу залучені до процедур внутрішнього забезпечення якості освіти. Під час зустрічі з академічним персоналом НПП засвідчило постійне вдосконалення змісту ОК, підвищення кваліфікації, постійні участі в конференціях у тому числі зі здобувачами. В ПДАУ запроваджено ефективний механізм отримання зворотного зв'язку від усіх стейкхолдерів щодо якості реалізації освітньої програми через анкетування на сайті, а також безпосереднього обговорення ОП з гарантом та кафедрою.

## **Загальний аналіз щодо Критерію 8:**

### **Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм**

Документи ПДАУ охоплюють широкий спектр регулювання процедури з розроблення, моніторингу, періодичного перегляду та затвердження ОП. П'ятирівнева система забезпечення якості освіти сприяє своєчасному виявленню та реагуванню на недоліки в ОП та освітній діяльності. Перегляд ОП відбувається щорічно на основі моніторингу та з урахуванням пропозицій зацікавлених сторін.

### **Недоліки**

Недостатньо залучаються представники інших видів бізнесу (окрім агробізнесу), фахівці, державні та політичні діячі зі сфери МЕВ, дипломати, до публічних виступів з актуальними тематиками.

### **Рекомендації**

Рекомендовано запрошувати представників різних видів бізнесу, фахівців, державних та політичних діячів зі сфери МЕВ, дипломатів, до публічних виступів з актуальними тематиками.

## **Рівень відповідності Критерію 8.**

Рівень В

## **Критерій 9. Прозорість та публічність:**

### **1. Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми**

Основні документи, які визначають права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, викладені на офіційному веб-сайті ЗВО. Ці документи включають Положення про організацію освітнього процесу в ПДАУ (<https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaoproosvitniyprocesnasayt.pdf>) Положення про оцінювання результ. навч. з.в.о. в ПДАУ (<https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaoproosinyuvannya2023.pdf>) Положення про порядок визнання та перезарах. кредитів Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи при вступі до ПДАУ ( <https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaoponarahuvannyakredytiv.pdf> ) Положення про академ. мобільність учасників освіт. процесу в ПДАУ (<https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaopromobilnist.pdf>) . За результатами інтерв'ю з викладачами та студентами встановлено, що інформація оприлюднюється на офіційному веб-сайті університету, а також через соціальні мережі та комунікацію з менеджерами, сприяє прозорості та публічності в освітньому процесі.

### **2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін**

У результаті зустрічей з різними фокус-групами, зокрема з адміністрацією, викладачами та гарантом, було встановлено, що університет розміщує відповідний проєкт освітньої програми на своєму офіційному веб-сайті (<https://cutt.ly/NeYFoRHS>) в підрозділі Освіта - Проєкти ОП для обговорення. Це здійснюється з метою отримання пропозицій і зауважень від усіх учасників освітнього процесу. Інформація про акредитацію освітньої програми регулярно оновлюється та доступна на офіційному сайті ПДАУ (<https://www.pdau.edu.ua/content/proyekty-osvitnih-program-dlya-obgovorennnya-na-2024-rik>). На сайті ЗВО також оприлюднена зведена таблиця пропозицій та зауважень стейкхолдерів щодо даної ОП (<https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/13413/propozyciyidozminoppmevmag2024.pdf>) .

### **3. Заклад вищої освіти забезпечує на своєму вебсайті відкритий доступ до інформації та документів відповідно до законодавства. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (освітню програму у повному обсязі, навчальні плани, робочі програми навчальних дисциплін, можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства**

Уся необхідна інформація для внутрішніх і зовнішніх зацікавлених сторін щодо освітньої програми 2023 року, зокрема цілі, очікувані результати навчання та її компоненти, у повному обсязі розміщена у відкритому доступі на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти (<https://www.pdau.edu.ua/content/zmist-pidgotovky-zvo-za-osvitnim-stupenem-magistr-zi-specialnosti-mizhnarodni-ekonomichni>). Виключенням є РПНД "Глобальна економіка" та "Міжнародні стратегії економічного розвитку", які відсутні на сайті кафедри (<http://surl.li/lgftcf>), і які викладаються на другому курсі у першому семестрі.

## **Загальний аналіз щодо Критерію 9:**

### **Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм**

Перевагами в контексті цього критерію є забезпечення вільного доступу до інформації щодо організації та регулювання ОП. На сайті ЗВО у вільному доступі знаходяться силабуси усіх ОК/ВК, а також уся необхідна інформація про ОП.

### **Недоліки**

Не всі РПНД своєчасно розміщуються на сайті кафедри, у тому числі РПНД.

## Рекомендації

Надалі своєчасно розміщувати актуальну інформацію щодо змін, правил та обов'язків всіх учасників освітнього середовища.

### Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

### Критерій 10. Навчання через дослідження:

**1. Зміст освітньо-наукової (освітньо-творчої) програми забезпечує повноцінну підготовку аспірантів (ад'юнктів) до розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності за відповідною спеціальністю (спеціальностями) та/або галуззю знань (галузями знань), володіння методологією наукової та педагогічної діяльності**

*не застосовується*

**2. Наукова (освітньо-творча) діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямку досліджень (творчості) наукових (творчих) керівників**

*не застосовується*

**3. Заклад вищої освіти здатний сформувати разові спеціалізовані вчені ради (разові спеціалізовані ради з присудження ступеня доктора мистецтва) для атестації аспірантів (ад'юнктів), які навчаються на відповідній освітній програмі**

*не застосовується*

**4. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує можливості для виконання наукових досліджень (творчих проєктів) і апробації їх результатів відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, концертів, спектаклів, майстер-класів, персональних виставок, публічних виступів, надання доступу до використання лабораторій, обладнання, інформаційних та обчислювальних ресурсів тощо)**

*не застосовується*

**5. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, концерти, спектаклі, майстер-класи, персональні виставки, публічні виступи, участь у спільних дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах тощо**

*не застосовується*

**6. Наявна практика участі наукових (творчих) керівників аспірантів (ад'юнктів) у дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах, результати яких регулярно публікуються, презентуються та/або практично впроваджуються**

*не застосовується*

**7. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових (творчих) керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення здійснення наукового (творчого) керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності**

*не застосовується*

#### **Загальний аналіз щодо Критерію 10:**

**Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм**

*не застосовується*

#### **Недоліки**

*не застосовується*

#### **Рекомендації**

*не застосовується*

#### **Рівень відповідності Критерію 10.**

*не застосовується*

### **IV. Інші спостереження**

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

*дані відсутні*

### **V. Підсумки**

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

|                                                                                                       |   |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------|---|
| <b>Критерій 1.</b> Проектування та цілі освітньої програми                                            | B |
| <b>Критерій 2 .</b> Структура та зміст освітньої програми                                             | B |
| <b>Критерій 3 .</b> Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання                     | B |
| <b>Критерій 4 .</b> Навчання і викладання за освітньою програмою                                      | B |
| <b>Критерій 5 .</b> Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність | B |
| <b>Критерій 6.</b> Людські ресурси                                                                    | B |

|                                                                     |                   |
|---------------------------------------------------------------------|-------------------|
| <b>Критерій 7.</b> Освітнє середовище та матеріальні ресурси        | В                 |
| <b>Критерій 8.</b> Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми | В                 |
| <b>Критерій 9.</b> Прозорість та публічність                        | В                 |
| <b>Критерій 10.</b> Навчання через дослідження                      | не застосовується |

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

| Документ | Назва файла                                                    | Хеш файла                                        |
|----------|----------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------|
| Додаток  | ID 56547 Додаток до звіту ЕГ<br>Перелік суттєвих недоліків.pdf | 5IFCtT/490oiwhG4uu46SmpSHeynJ1EYhOWbLqBq<br>mV8= |

\*\*\*

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

**Ткаленко Світлана Іванівна**

Члени експертної групи

**Беззубченко Ольга Анатоліївна**

**Прохорова Наталія Валентинівна**